

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук
Кафедра анатомії і фізіології людини та тварин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лабораторна та цитогістологічна діагностика хвороб шлунково-кишкового тракту

Освітня програма	Лабораторна діагностика біологічних систем
Спеціальність	091 Біологія
Галузь знань	09 Біологія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

- 1.** Загальна інформація
- 2.** Анотація до курсу
- 3.** Мета та цілі курсу
- 4.** Результати навчання (компетентності)
- 5.** Організація навчання курсу
- 6.** Система оцінювання курсу
- 7.** Політика курсу
- 8.** Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лабораторна та цитогістологічна діагностика хвороб шлунково-кишкового тракту
Викладач (-і)	д.м.н., проф. Грицуляк Богдан Васильович
Контактний телефон викладача	066 386 4867
Е-mail викладача	kfa@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	180 год (6 кредитів)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	3-й тиждень місяця
2. Анотація до курсу	
Шлунково-кишковий тракт є складною системою, в якій перетравлюється і засвоюється їжа – джерело енергії і матеріал для пластичних процесів в організмі: ріст тканин і відновлення клітин. Тому дослідження структур і функції органів травлення та лабораторне і цитогістологічна діагностика є важливими для діагностики їх захворювань.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: поглиблення професійної підготовки студентів – біологів з майбутньою підготовкою за освітньою програмою «Лабораторна діагностика». Студенти вивчають актуальні питання цитологічної техніки та діагностики мікропрепаратів в гастроентерології.</p> <p>Завдання: виробити у студентів професійну орієнтацію за освітньою програмою «Лабораторна діагностика».</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> будову та функції шлунково- кишкового тракту; - класифікацію захворювань шлунково-кишкового тракту; - лабораторну та цитогістологічну діагностику гастритів; - лабораторну та цитогістологічну діагностику виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки; - міжнародну класифікацію раку шлунку; - лабораторну та цитогістологічну діагностику ентеритів; - лабораторну та цитогістологічну діагностику колітів; - міжнародну діагностику раку кишок; - лабораторну та цитогістологічну діагностику раку кишок; - міжнародну класифікацію захворювань печінки; - лабораторну та цитогістологічну діагностику генатозів; - цитогістологічні ознаки цирозу печінки і раку печінки; - лабораторну та цитогістологічну діагностику захворювань підшлункової залози. 	

вміти:

- виявити під мікроскопом в мікропрепараті запальний процес в слизовій оболонці шлунку;
- виявити під мікроскопом в мікропрепараті виразковий дефект слизової оболонки шлунку та дванадцятипалої кишки;
- на основі морфологічних ознак розрізняти різні форми раку шлунка між собою;
- виявити під мікроскопом в мікропрепараті запальний процес в слизовій оболонці кишок;
- виявити під мікроскопом в мікропрепараті ракову пухлину кишок;
- виявити під мікроскопом в мікропрепараті ураження печінки;
- виявити під мікроскопом в мікропрепараті ураження підшлункової залози.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	30
Лабораторні заняття	30
Самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
VI-й семестр	091 Біологія	III курс ОР «бакалар»	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	---------------	-------------	------------------

Змістовний модуль 1. Лабораторна та цитогістологічна діагностика органів шлунково-кишкового тракту.

Тема 1. Особливості будови і функції шлунка. Склад шлункового соку в нормі. Фракційний метод отримання шлункового соку. Фізичні властивості шлункового соку. Хімічне дослідження шлункового соку. Мікроскопічне дослідження шлункового соку.	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 4 год	0/1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Особливості будови і функції стінки тонкої кишки. Лабораторна та цитогістологічна діагностика тонкого кишечника.	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 2 год	0/1-5	Згідно розкладу
Тема 3. Лабораторна та цитогістологічна діагностика захворювань товстої кишки. Капрологічні дослідження на	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 4 год	0/1-5	Згідно розкладу

яйця паразитів (аскарид, гостриків та ін.). правила і методи дослідження.					
Тема 4. Особливості будови і функції дванадцятипалої кишки. Лабораторна та цитогістологічна діагностика дванадцятипалої кишки.	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 2 год	0/1-5	Згідно розкладу
Тема 5. Особливості будови і функції печінки, жовчного міхура, жовчних шляхів. Структурно-функціональна організація часточок печінки. Фізичні властивості жовчі. Мікроскопічне дослідження жовчі.	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 4 год	0/1-5	Згідно розкладу
Тема 6. Особливості будови і функції підшлункової залози. Дослідження доуденального вмісту підшлункової залози.	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 2 год	0/1-5	Згідно розкладу
Змістовний модуль 2. Лабораторна та цитогістологічна діагностика захворювань шлунково-кишкового тракту.					
Тема 7. Особливості цитогістологічних досліджень захворювань черевоподібного відростка (гострий і хронічний апендицит).	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 2 год	0/1-5	Згідно розкладу
Тема 8. Лабораторна та цитогістологічна діагностика гастритів. Цитогістологічна діагностика гострих та хронічних гастритів. Типи перебігу хронічного гастриту. Причини розвитку, прояви.	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 2 год	0/1-5	Згідно розкладу
Тема 9. Лабораторна та цитогістологічна діагностика виразкової хвороби шлунка. Стадії виразкової хвороби. Мікроскопічне дослідження шлункового соку при виразковій хворобі шлунка. рН-метрія. Ускладнення.	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 4 год	0/1-5	Згідно розкладу
Тема 10. Лабораторна та цитогістологічна діагностика раку шлунку. Ускладнення.	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 2 год	0/1-5	Згідно розкладу

Тема 11. Лабораторна та цитогістологічна діагностика захворювань товстих кишок: коліт, виразковий коліт, хвороба Крона.	Лекція/лабораторне заняття	[1-12]	Опрацювання лекції, 2 год	0/1-5	Згідно розкладу
--	----------------------------	--------	---------------------------	-------	-----------------

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.

Модульний контроль (сума балів за окремий змістовий модуль) проводиться на підставі оцінювання результатів знань студентів після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу (теми), вироблення навичок проведення розрахункових робіт, вміння вирішувати конкретні ситуативні задачі, самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислювати зміст даної частини дисципліни, уміння публічно чи письмово подати певний матеріал.

Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену.

Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Оцінка знань студентів здійснюється за 100 бальною шкалою:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
80 - 89	B	добре	
70 - 79	C	задовільно	
60 - 69	D		
50 - 59	E		
26 - 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

	50 балів студенти отримує під час проведення практичних занять; 50 балів студент отримує за складання екзамену.
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова письмова робота виконується у формі контрольної роботи.
Лабораторні заняття	За роботу на парах студент отримує максимум 10 балів, по 15 балів студент може отримати за написання модулів, 10 балів за виконання самостійної роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав сумарно 25 балів і вище.

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням модульно-рейтингової системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

8. Рекомендована література

1. Воробель А. В. Цитологічна і лабораторна техніка та діагностика: навчальний посібник / Воробель А. В., Глодан О. Я., Халло О. Є. // Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2013. – 150с.
2. Луцик О. Д. Гістологія людини. Київ. Книга – плюс. 2013.
3. Марковський В. Д. Патоморфологія. Національний підручник. Київ. – ВСВ «Медицина». 2015р. – 936с.
4. Ситнікова В. О. Патоморфологія. Атлас і навчальний посібник. Одеса. – ОНМедУ. – 2012. – 88с.
5. Шлопов В. І. Патологічна анатомія. Підручник / В. Г. Шлопов // Вінниця. – «Нова Книга». – 2004. – 768с.
6. Гжегоцький М.Р., Шуляк О.В., Петришин Ю.С., Мисаковець О.Г., Мельник О.І. Нирки. Лабораторні методи дослідження. Навчальний посібник.- Львів: Світ.- 2002.- 88 с.
7. Методи дослідження функціонального стану печінки та біліарної системи (навч. посібник). – К: НУБіП України, 2015. - 416 с. Співавтори: Мельничук Д.О., Томчук В.А., Янчук П.І., Грищенко В.А., Решетник Є.М., Цапенко П.К., Картіфузова Ж.В., Говоруха Т.М., Макарчук М.Ю., Весельський С.П.